

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 9/2000 vp

Hallituksen toimenpidekertomus vuodelta 1999

Perustuslakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä huhtikuuta 2000 lähettäessään hallituksen toimenpidekertomuksen vuodelta 1999 (K 2/2000 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi perustuslakivaliokuntaan samalla määrännyt, että talousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto perustuslakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohtaja Kalle J. Korhonen, kauppa- ja teollisuusministeriö
- neuvotteleva virkamies Risto Yrjönen, maa- ja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Matti Ilonen, työministeriö
- maakuntajohtaja Altti Seikkula, Keski-Pohjanmaan liitto.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Työvoima- ja elinkeinokeskukset

Alueellisten työvoima- ja elinkeinokeskusten toiminta käynnistyi 1.9.1997. Keskuksia on yhteensä 15. Niihin yhdistettiin kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalta ministeriön yrittäjäpalvelun piiritoimistot sekä Teknologian kehittämiskeskuksen, Suomen ulkomaankauppaliiton ja Valtiontakuukeskuksen alueyksiköt. Lisäksi keskuksiin yhdistettiin työministeriön hallinnonalalta työvoimapiirit sekä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta maaseutuelinkeinopiirit.

Työvoima- ja elinkeinokeskusten organisaatio koostuu yritysosastosta, maaseutuosastosta ja työvoimaosastosta sekä eri osastoilla toimivista yksiköistä. Työvoimaosasto poikkeaa muista osastoista siten, että vain sillä on paikallishallinto, työvoimatoimistot.

Kauppa- ja teollisuusministeriö vastaa keskusten yleishallinnollisesta ohjauksesta ja val-

vonnasta. Keskukset toimivat eri hallinnonalojen tehtäviä hoitaessaan asianomaisen ministeriön tai viraston ohjauksessa ja valvonnassa. Asianomaiset ministeriöt valmistelevat keskusten tulosohtajusta ja toiminnan kehittämistä koskevia asioita ja käsittelevät yhteisesti keskusten tulossuunnitelmaa.

Nykyisen hallituksen ohjelman mukaan työvoima- ja elinkeinokeskusten toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi kehitetään keskusten alueellisista lähtökohdista toimivaa itsenäistä virastokokonaisuutta. Keskusten kehittämis- ja palvelutarjonta yhtenäistetään ja käyttöä tehostetaan.

Valtion vuoden 2000 talousarvioesityksen mukaan keskusten toiminnassa painottuu vuonna 2000 erityisesti asiakaspalvelun kehittäminen sekä lisäksi eri osastojen toimenpiteiden yhteensovittaminen eli organisaatorakenteen, sisäisen toimivuuden, talous-, henkilöstö- ja tie-

tohallinnon kehittäminen sekä johtamisjärjestelmiin liittyvien ohjaus- ja seurantajärjestelmien käyttöönotto ja kehittäminen.

Kauppa- ja teollisuusministeriö käynnisti vuonna 1999 alueellisen yrityspalvelutoiminnan kehityshankkeen asiakkaiden tarpeiden huomioon ottamiseksi. Asiakkaat odottavat työvoima- ja elinkeinokeskuksilta nykyistä aktiivisempaa toimintaa sekä asioinnin helpottamista.

Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan keskusten välillä on merkittäviä eroja, toiset toimivat hyvin ja toiset huonommin. Keskusten tehtävä rakenne on moniulotteinen. Kolmen hallinnonalan tehtävien yhteensovittaminen ei ole sujunut kitkatta. Valiokunta pitää tärkeänä edelleen parantaa keskusten suunnittelu-, ohjaus- ja johtamisjärjestelmiä sekä kehittää sisäistä yhteistyötä. Samalla tulee tarkastella toimivaltuuksia. Tavoitteena tulee olla alueellisen elinkeino- ja työvoimapolitiikan tuloksellisuuden ja hallinnon palvelukyvyn parantaminen.

Lausumat

Valiokunta ehdottaa, että seuraavia valiokunnan aloitteesta hyväksytyjä lausumia ei ole enää tarpeen sisällyttää seuraaviin kertomuksiin:

— Vakuutusopimuslaki (s.172): Eduskunta on hyväksynyt tämän lausuman vuonna 1994, jonka jälkeen se on ollut hallituksen kertomuksissa samansisältöisenä. Valiokunta katsoo, että lausumaa ei ole tarpeen pitää kertomuksessa.

Valiokunta pitää kuitenkin tarpeellisena, että lausuman poistamisesta huolimatta asiaa seurataan ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin.

— Pankkituki (ss. 217—218): Valtioneuvosto on antanut ja eduskunta on käsitellyt lausumassa edellytetyn selonteon.

— Sähkömarkkinoiden kehitys (s. 300): Kauppa- ja teollisuusministeriö on selvittänyt, että kuluttajansuoja toteutuu myös sähkön yhteisöissä, vaikka sähkömarkkinalain kuluttajansuojaa koskevat säännökset eivät koskekaan yhteisöjä.

Muissa talousvaliokunnan aloitteesta hyväksytyissä lausumissa mainitut asiat ovat edelleen viireillä tai valmisteluissa. Valiokunta kiirehtii etenkin kilpailuneuvostolle ja markkinatuomioistuimelle kuuluvien asioiden organisatorista järjestämistä.

Valiokunta on useassa eri yhteydessä kiinnittänyt huomiota elintarvikevalvonnan epäkohtiin. Valvonnan tehostamisesta on äskettäin valmistunut maa- ja metsätalousministeriön raportti (MMM 2000:6), jonka pohjalta asian valmistelu edelleen jatkuu.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta kunnioittavasti esittää,

että perustuslakivaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Mauri Salo /kesk	Pekka Kuosmanen /kok
jäs.	Jouni Backman /sd	Jari Leppä /kesk
	Klaus Hellberg /sd	Mika Lintilä /kesk
	Susanna Huovinen /sd	Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
	Mikko Immonen /vas	Olli Nepponen /kok
	Reijo Kallio /sd	Juhani Sjöblom /kok
	Marja-Leena Kemppainen /skl	vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.